

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SPENCE-ASH, LAURA

Oceanul dintre noi / Laura Spence-Ash ; trad. și note de
Cornelia Marinescu. - București : Bookzone, 2024

ISBN 978-630-305-281-6

I. Marinescu, Cornelia (trad. ; note)

821.111

Redactor: **Ana-Maria Niculae**
Grafician copertă: **Eric Popescu**
Tehnoredactor: **Anca Marisac**

BEYOND THAT, THE SEA

Copyright © 2023 by Laura Spence-Ash.
Published by arrangement with the Author.
All rights reserved.

© Bookzone 2024, pentru prezenta ediție
Toate drepturile rezervate pentru limba română.
Nicio parte a acestei lucrări nu poate fi stocată
sau reprodusă fără acordul editurii.

Editura Bookzone

Șoseaua Berceni nr. 104, sector 4, București

Comenzi și informații:

Telefon: 031-433.50.68

E-mail: office@bookzone.ro

www.bookzone.ro

Laura Spence-Ash

oceanul
dintre noi

*Traducere din limba engleză și note de
Cornelia Marinescu*

Bookzone
BUCUREȘTI, 2024

Cuprins

Prolog

Octombrie 1963

11

Partea întâi

1940-1945

19

Partea a doua

August 1951

485

Partea a treia

1960-1965

245

Epilog

August 1977

405

LBRIS

We know
books

Prolog

OCTOMBRIE 1963

Beatrix

Pe vremea aceea, lui Beatrix îi plăcea să stea lângă el în barcă atunci când domnul G. îi ducea pe toți vâslind până pe continent. Privea cum orașul devine tot mai vizibil, clădirile, tot mai mari, cum turla țuguiată și albă se profilează pe cerul albastru. Se aflau în Maine, unde familia mergea în fiecare vară, și, deși era război, când erau acolo cu greu și-ar fi putut da seama. Doamna G. era adesea îmbrăcată în rochie de vară, roz sau galbenă, cu șirag de perle strâns la baza gâtului, și cârâia pitigăiat că se udă, în timp ce William și Gerald se împrășcau unul pe altul cu apă. Cu ochelarii pătați de apa sărată a mării, domnul G. dădea ochii peste cap și le spunea cu jumătate de gură băieților să se oprească, în timp ce brațele lui bronzate manevrau ritmat și domol vâslele, înainte și înapoi. Când se apropiau de chei, îi dădea una dintre ele lui Beatrix și vâsleau împreună până la mal.

O dată pe an, luau masa la un mic restaurant din oraș, situat la capătul docului. Stăteau de fiecare dată la aceeași masă, una cu cinci locuri, care dădea spre mare. În felul acesta, zicea doamna G., puteau să privească toți cum cerul se schimbă la apus deasupra insulei, insulelor, cu conturul ascuțit al tufişurilor de arbuști veşnic verzi, accentuat de dârele roz și portocalii, înainte ca marginile arborilor să se estompeze, pe măsură ce se apropia noaptea. De atâtea ori, în anii când Beatrix a fost acolo, s-a întâmplat ca vremea din seara respectivă

să dezamăgească. De fiecare dată când vedea insula de pe continent, fata era șocată de cât de diferită e văzută de departe: frumoasă, un petic de verde cu contururi neclare, prinsă între ocean și cer și atât de mică, că o puteai ține în palmă. Când erau pe insulă totuși, Beatrix era cea mică; insula era tot universul. Ca și cum nu mai exista alt loc pe lume.

Comandau supă de scoici, porumb întreg, homar și cartofi copti, serviți în folie de aluminiu, din care căldura ieșea prin fanta verticală făcută pe deasupra. Când Beatrix a mers prima dată acolo, în prima vară, băieții au început să spargă carcasele tari și roșii imediat ce li s-au pus farfuriile dinainte. Gerald era așa de entuziasmat, că stătuse mai mult în picioare decât pe scaun. William fusese primul care a găsit ceva carne și își dăduse capul pe spate, să prindă picăturile de unt topit. Beatrix își legase încet baveta, uitându-se la ei, apoi luase o înghițitură de apă. Domnul G. îi făcuse semn din cap soției, care stătea pe scaunul de lângă fată și care o bătuse ușor pe picior, înainte de a se apuca să-și desfacă homarul, cu pauze, ca să o lase pe Beatrix să vadă exact cum se procedează și să facă și ea la fel.

Toate acestea erau însă de domeniul trecutului. Astă-seară, singură în restaurantul de la malul mării, Beatrix comandă homar și chelnerița aprinde lumânarea de pe masă. Când i se aduce homarul, își leagă la gât baveta și își privește reflexia în oglinda întunecată. A împlinit treizeci și patru de ani în august. Au trecut douăzeci de ani de atunci. Adesea i se pare greu să împace amintirea fetei care fusese cu adultul de acum. Par să fie două persoane diferite. Atât de mulți ani încercase să uite. Își miroase manșeta jachetei: oceanul i s-a cuibărit în haine. Poate să audă cum se sparg valurile de mal. În locul acesta plat – un oraș de pe Firth

of Forth¹, chiar la periferia Edinburgh-ului –, vântul e aprig. În larg se zăresc insule răsfirate și stânci răzlete. O sălbăticie care îi aduce aminte de Maine. Dacă închide ochii, aproape că e acolo.

La începutul lunii septembrie se întorsese din călătoria în America și se scufundase în muncă. Începuse ca prin ceață noul an școlar, mereu cineva avea nevoie de ceva de la ea și existaseră zile în care la fel de bine se putea spune că a dormit la birou, la cât de puțin timp petrecuse în apartament. În octombrie, când în sfârșit a putut să o lase mai moale, și-a dat seama că e în derivă. Fără ancoră. Vizita în America, la familia Gregory, faptul că a mers cu ei la cimitir, i-a reamintit totul – cei cinci ani pe care îi petrecuse acolo, familia despre care, preț de o clipă, cea mai efemeră dintre toate, spusese că e a ei. Durerea pierderii lor. Durerea pe care se străduise atât de mult să o îngroape. Și apoi iată că ajunsese înapoi în casa aceea bine știută, în bucătăria care mirosea a lămâie, a scortişoară și unt, cu brațele doamnei G. încolăcite pe după gât, cu șoptele ei în ureche. Iar nu voise să plece și iar o făcuse. Îi pierduse încă o dată.

Mama ei fusese cea care îi sugerase să-și ia o vacanță, să rupă rutina, să încerce ceva nou. Poate că ar ajuta-o. Îi recomandase locul pentru că ea venise adeseori aici când era mică și îi plăcuse mult. Pomenise ceva despre plaje și păsări, despre cât de relaxantă e călătoria cu trenul de la Londra. Beatrix se gândise că o să fie bine, deși localitatea nu mai era, probabil, același oraș desuet, victorian, pe care îl știa mama ei. Se întrebese dacă ar fi observat vreodată asemănarea cu Maine. La urma urmelor, mama nu fusese niciodată acolo. În alte circumstanțe, nici Beatrix nu s-ar fi gândit la asta.

1 Fiord de pe coasta de est a Scoției și gura de vărsare a râului Forth în Marea Nordului.

Mănâncă niște homar, dar se dovedește că e mai plăcut să servești masa împreună cu alții. I se pare caraghios cum se luptă de una singură cu homarul, în acel salon de restaurant, ponosit și pustiu. O face să se simtă și mai rău. Împinge farfuria laoparte și comandă o cafea. Acum se vede bine cum lumina farului mătură ritmic marea întunecată. Au fost nopți când ea, Gerald și William dormiseră cu cortul în pădure, totuși niciodată prea departe de far, simțindu-se, chiar și așa, complet liberi, ca niște naufragiați pe o insulă, singurii supraviețuitori. Întunericul era aproape de nepătruns. Se foloseau de lanterne, coborau până la țărm și se așezau pe una dintre pietrele mari. Plimbau lumina lanternelor încolo și încoace, apoi le stingeau, să se îmbibe de întunericul nopții, cu tot universul acela de stele scânteind în jos, pe mare. Cea mai fericită era când stătea la mijloc, când îi simțea pe amândoi, de o parte și de alta.

Masa în oraș se termina întotdeauna cu un tort de ciocolată, făcut de doamna G. și adus la restaurant mai devreme în aceeași zi, servit cu bile de înghețată de mentă. Trei lumânări groase, în care se sufla: una pentru William, una pentru Gerald și una pentru Beatrix. Numele lor, scrise cu litere elegante, albastre, pe glazura de vanilie.

— Copiii mei născuți în august, spunea doamna G. A mai trecut un an.

Când tortul cu lumânările aprinse era adus din bucătărie, toată lumea din restaurant cânta *La mulți ani*. În picioare, toți trei, aplecați deasupra tortului din mijlocul mesei, în timp ce doamna G. îi ținea lui Beatrix părul dat pe spate, departe de flacăra. Restaurantul era deja în întuneric la momentul acela, căci soarele apusese, și chipurile lor erau luminate de flăcările lumânărilor. Gerald, roșcat și pistruiat, cu râsul lui molipsitor. William, blond, cu părul cărlionțat decolorat de soare și un zâmbet ferit, niciodată fățiș. Ce vedeau când o

priveau? Nu știa, își imagina doar că pe față i se oglindea bucuria pe care o simțea. Când se gândește la ei trei împreună, de asta își amintește, de momentul de dinaintea suflatului în lumânări, când trăgeau toți aer în piept, se hotărâu ce dorință să își pună și își surprindeau unul altuia privirea.

În acea ultimă vară, dorința ei fusese să nu plece. Să rămână cu ei toți, pentru totdeauna. Acum se apleacă în față, suflă în lumânarea votivă și închide ochii.

LBRIS

We know
books

Partea întâi

1940-1945

Reginald

În seara asta, Reginald le spune amicilor din pubul local cât de mândru e. De fiecare dată când intră cineva, reia povestea cu Beatrix; o spune iar și iar. Lumea pune întrebări, vor să afle detalii. Cei ai căror copii plecaseră cunosc deja povestea sau cel puțin o versiune a ei. Cum era o dimineață caniculară și umedă. Cum au stat în sala de bal de la Hotel Grosvenor și cum el a căzut într-un genunchi când a sosit momentul despărțirii. Cum Beatrix înclinase din cap la auzul ultimelor cuvinte pe care i le spusese, își plecase fața spre a lui, cu pieptul înainte. Despre cât de hotărâtă fusese și cum nu plânsese, chiar dacă el îi vedea lacrimile cum se adună în ochi.

A doua zi însă, nu reușește să-și mai amintească exact ce îi spusese când stătuse în genunchi. De unul singur, se gândește îngrijorat că a uitat ce era cel mai important. În seara aceea le spune însă tuturor celor din pub cât de curajoasă fusese Beatrix.

— Fetița mea curajoasă, care are doar unsprezece ani.

Născoceste cuvintele pe care și le spusese un altuia. Și nu le destăinuie că, deși el și Millie au amânat cât au putut de mult, în realitate au plecat de lângă Beatrix și și-au croit drum prin mulțime înainte ca el să fi fost cu adevărat pregătit să se despartă. Nu își închipuie că va fi vreodată pregătit pentru plecarea ei.

În visul ce se tot repetă, Reginald intră în mare complet îmbrăcat și hainele atârnă pe el ca o greutate.

Înaintează prin valuri, parcă împingând apa laoparte, și intră tot mai adânc, se trezește înapoi în sala aceea de bal, pleacă în timp ce alții tocmai sosesc, umerii lui se freacă de ei și încearcă să nu se uite la fețele părinților care intră, știind că în ochii lui se citește același lucru ca într-ai lor: șocul de a se afla în locul acela, de a fi luat hotărârea să își trimită copiii atât de departe. Singuri, dincolo de ocean. Numai după ce ajunseseră afară, pe strada unde se află hotelul, în aerul dens, cu nori care apăsau greu, Millie începuse să plângă, implorându-l să se ducă înapoi și să ia fetița. O luase de mână și o dusese de-acolo. În vis, își întinde brațele înainte, cu dorința de a fi în stare să ridice cu ele vaporul pe care se află acum fata lui și să-l întoarcă din drum. Își dorește să îi întoarcă cursul. Întinde iar brațele, încercând să atingă pământul unde va trăi ea de acum încolo.

Ce le relatează Reginald băieților e adevărat doar pe jumătate. Beatrix plânsese, se agățase de el, cu brațele încolăcite în jurul taliei lui. O acuzase pe Millie că o trimite departe și refuzase să își ia la revedere de la ea, fusese furioasă pe mama ei în toate cele douăzeci și patru de ore de când îi spusese și până în momentul plecării. De fapt, Reginald fusese cel care insistase ca ea să plece, știind că bombardamentele erau tot mai aproape și că nu era posibilă nicio cale pentru a-i feri de pericol, pe ea sau pe oricare dintre ei. Fratele lui mai mare luptase în ultimul război, așa că știa ce urmează să se întâmple. Acel conflict armat aruncase o umbră prelungă peste copilăria lui. Așa învățase ce înseamnă să-ți fie frică. El și Millie se confruntaseră cu o alegere imposibilă. E mai bine ca ea să plece în America, se gândise Reginald, unde urgia războiului e mai puțin probabil să o ajungă. Dar niciodată nu i-a spus că el îi forțase mâna lui Millie să fie de acord. A lăsat-o să creadă că fusese alegerea mamei sale.

Millie

Millie nu poate să scape de furie. Furia lui Beatrix față de ea, pentru că o silise să plece, și propria furie împotriva lui Reg, pentru că rămăsese de neclintit în fața implorărilor ei.

— Lasă-mă să plec cu ea, spusese.

Mai târziu apoi, în crucea nopții în care niciunul dintre ei nu putuse să adoarmă, nici să se atingă măcar, cu ochii ațintiți în tavan, îi șoptise iar și iar:

— Hai să o ținem aici! Avem adăpostul și metrourl. Putem să plecăm la părinții mei, la țară. Pot să o țin în siguranță. O să am grijă să o feresc.

Reg însă se hotărâse deja.

Millie nu se considerase niciodată o persoană furioasă. Sentimentală, da. Încăpățanată, fără îndoială. Acum însă e copleșită de durere și de furie. Nu-și imaginează că îl va ierta vreodată pe Reg. Nu se va ierta nici pe sine vreodată, o știe. Revede iar și iar în minte sala de bal, ultimele clipe, căldura obrazului fiicei sale.

Cu un ac îi prinsese lui Beatrix în piept eticheta pe care i-o dăduse bărbatul acela. Era o zi toridă, dar Millie avea mâinile reci ca gheața, așa că și le frecase una de alta, repetat, înainte de a-și pune una pe sub partea de sus a rochiei fetei, să fixeze acul. Pe lângă nume, pe etichetă era scris un număr cu multe cifre și Millie îl memorase, cu gândul că va trebui să nu îl uite niciodată. Se gândise că ar putea să fie singura modalitate în care va putea să dea de fata ei. Intrase în panică la întoarcerea spre casă de la sala

de bal, pentru că nu mai era sigură dacă ultima cifră e trei sau șase.

Cu o seară înainte, în bucătăria lor mică, Millie o spălase pe Beatrix pe cap și o tunsese, cu un prosop pus la picioare. Fata era doar cu lenjeria pe ea. Înainte să o tundă, îi periasse părul ud, minunându-se că șuvițele groase îi ajungeau până aproape de talie. Când o răsucise cu fața spre ea, observase că fetei începuseră să îi mijească sânii și își dăduse seama că, atunci când se vor revedea, fetița ei avea să fie altfel. Nu va mai fi o fetiță. Și o năpădise iar furia, doar că acum îi pusese stăpânire pe mâini, așa că a tuns mult din păr, i l-a retezat până sub bărbie. Buclele cădeau la podea, foarfecile tăiau, prosopul alb se înnegrișe, iar Beatrix plângea. I-a scurtat bretonul des și negru până la jumătatea frunții. Așa o tunde, la fiecare trei săptămâni, când era mică.

Acum nu mai poate să doarmă. Stă ghemuită în patul lui Beatrix, cu genunchii la gură. Încearcă să-și imagineze pe unde se află ea în mijlocul Atlanticului. Îi e foame? E singură? Cât de speriată trebuie să fie de apa adâncă ce înconjoară vaporul! Legănarea valurilor. Apa aceea infinită. Millie miroase o șuviță de păr de-al lui Beatrix, pusă într-un pliculeț transparent, care stă ascuns la mijlocul cărții din care citește.

Beatrix

Beatrix își urăște noua tunsoare. Arată ca un copil. Întinde mâna la spate, să își pipăie părul, și găsește doar ceafa. Toate fetele din cabină împart o oglinjoară cu mâner pe care una dintre ele o adusese în bagaj. Beatrix își aranjează bretonul, dat în părți și fixat cu apă și salivă, și o înjură cu voce tare pe maică-sa, spre deliciul fetelor mai mici.

Zilele sunt pline. Fetele se îmbracă, se ajută una pe alta să își pună vestele de salvare din plută și merg la micul-dejun, unde li se îngăduie să mănânce înghețată de ciocolată. Beatrix se ține mereu strâns de balustradă și, de câte ori e posibil, se păstrează pe partea interioară a punții. Vaporul chiar urmează un traseu direct, șerpuiind printre aisbergurile argintii care sclipesc în soare. E și un grup de băieți, dar aceștia sunt mai sălbatici ca fetele și Beatrix îi evită, cel mai adesea. La ceai au biscuiți mai mari ca podul palmei lor. Acum nu prea se mai vomită. În acele zile de început, toți vomitau, în mici ligheane, în gunoi, în cămile de cafea. Uneori, noaptea, când nu poate să doarmă, când fetița care stă în patul de sub al ei plânge înfundat, Beatrix se duce pe punte și se uită la stele. Se înfășoară în pătură și se întinde pe un șezlong de pe punte, departe de margine. E frig și întuneric și, cu toate acestea, e probabil unul dintre cele mai frumoase lucruri pe care le-a văzut vreodată. Nu își poate imagina cum un cer poate să fie așa de plin, de viu. Niciodată până acum nu își dăduse seama cât de infinit e cerul. Aerul e curat. Se întrebă dacă vor ajunge vreodată în America. Se simt toți suspendați, chiar în timp

ce vasul înainteză. Se întrebă unii pe alții ce se va întâmpla dacă războiul se termină în timp ce ei sunt pe mare. O să se întoarcă, să meargă acasă? Cum o să afle părinții lor?

La început Beatrix fusese speriată. Trenul întunecat plin de copii. Însoțitoarea care cânta *There'll Always Be an England*² în timp ce flutura un steguleț britanic. Șirurile de paturi pliante din depozitul de pește din Liverpool. Vaporul imens, acoperit cu o prelată neagră. Pasarella care se balansa la fiecare pas. Toți erau tăcuți și speriați, nesiguri în cine să aibă încredere. Aproape toate fetele plângeau. Beatrix s-a abținut. Tata spusese că trebuie să fie puternică.

Trecuseră doar câteva zile, dar când își amintește de plecarea deja nu mai sunt decât crâmpie. Se vede pe sine așezată turcește pe jos, în camera ei, refuzând să ajute, privind cum mama îi pregătește valjoara maro. Rochiile împachetate în trei, șosetele strânse ghem și, deasupra, o eșarfă vaporosă, cu flori, un cadou pentru femeia din America. Beatrix vede mâinile tatălui, verigheta largă de pe deget, în timp ce îndesa un teanc de fotografii într-un buzunar lateral și strângea curelele care încercuiau valiza. Covorul buclat, cu flori roz și albastre, care a stat dintotdeauna lângă patul ei și care are în colț o pată ce seamănă cu un cap de câine. Mirosul neobișnuit, de clătite, cu zahărul împrumutat de la vecini ca să îi pregătească un mic-dejun deosebit.

Cu o lună înainte, mama venise acasă într-o zi și o găsisese singură în apartament; era așezată pe jos în living și juca *Solitaire* cu masca de gaze pe față. Începuse să o poarte de fiecare dată când rămânea singură în casă. Nu îi plăcea deloc senzația pe care o simțea pe față și nici cum mirosea masca, asemenea smoalei, vara, pe un drum încins. La școală, băieții purtau măștile în pauze, se fugăreau pe terenul de joacă și grohăiturile pe care le scoteau

erau înăbușite de măști. Beatrix știa însă că masca îi poate salva viața. În Primul Război, unchiul ei căpătase arsuri, iar pe brațe avea dâre unde pielea era mai închisă la culoare. Când a văzut-o, mama a scăpat cumpărăturile din mână și un ou valoros a căzut pe pardoseala din lemn și s-a spart. Fata știe că acela a fost momentul în care mama a hotărât că ea nu mai putea să rămână.

Amintirile din sala de bal sunt tot mai stinse. Au rămas numai frânturi, evocate noaptea, târziu. Literele mari ale alfabetului, înșirate prin sală. Un balcon în umbră, plin cu adulți care se uitau în jos și făceau cu mâna. O femeie care plângea în hohote. Glasuri cu accente ciudate, americane.

Spatele părinților care se îndepărtau. Mâna tatălui pe umărul mamei. Un fir dus din ciorapul mamei.

2 „Anglia va exista mereu”.

Beatrix

Stă singură pe cheiul din Boston. Toți ceilalți au fost luați. Deși e încă devreme și luna se vede parcă gravată pe cerul albastru, e deja foarte cald. Poartă rochia ei preferată, de lână roșie, cu guler alb și paspoal la manșete. O alesese cu grijă, amintindu-și că mama îi spusese să arate cât mai bine, dar rochia nu e potrivită cu vremea și picăturile de sudoare i se preling pe gât și pe spate.

Femeia care îi reunise pe ceilalți copii cu familiile-gază se tot uită la ceas și apoi la clipboard.

— Familia Gregory, repetă mereu, cu vocea tot mai ascuțită de fiecare dată. Acesta e numele familiei, nu-i așa?

Beatrix dă din cap. Soarele urcă mai sus pe cer, ascuns după un nor, și fata își mută greutatea de pe un picior pe altul. Își pipăie eticheta pe care și-o prinsese cu bold în fiecare dimineață de când pleaseră din Londra. Marginile începeau să se destrame.

I se pare că a plecat de acasă acum mulți ani, ca și cum fata care fusese acolo e alta decât cea care stă acum, aici. Se întâmplaseră atât de multe, deși nu trecuseră decât două săptămâni, și, cu toate acestea, părea să fie ceva livresc, ca și cum totul i se întâmplase altcuiva. Acostaseră în Canada și acolo și-a luat rămas-bun de la cei mai mulți dintre noii ei prieteni. Un alt tren, apoi un mic feribot, care se rostogolise peste valurile agitate. În sfârșit, o mare calmă, când au intrat în portul Boston. Pe o insulă mică, trei copii desculți pe un chei, cu undițe în mână, făcând

cu mâna la feribotul care trece. Bun-venit în America, se gândise Beatrix.

Privește în jos, să se asigure că valiza și masca de gaze sunt încă lângă ea, și, când ridică iar ochii, în fața ei stă un băiat. Apăruse acolo parcă pentru că ea și-o dorise. E mai înalt decât Beatrix, are părul blond și cârlionțat, atât de lung, că îi ajunge, practic, până la guler. Ridică brațul, să-și ferească ochii de soare cu mâna. El e William, își spune, sigură, Beatrix. Primiseră o scrisoare în care erau descrise casa și familia, iar pe vapor o citise în fiecare seară. Învățase părți din ea pe dinafară. Gerald e băiatul mai mic, tocmai a împlinit nouă ani, iar William are treisprezece. E prea isteț pentru binele lui, scrisese doamna Gregory. Vrea să se facă jucător de baseball când va fi mare. Beatrix și-l imaginase cu părul castaniu. Nu se gândise că o să fie așa de înalt sau că o să aibă ochii verzi. Totuși el trebuie să fie.

— Beatrix, zice băiatul și vocea e mai gravă decât anticipase.

Aproape că zâmbește. Beatrix încuviințează din cap și, atunci, un alt băiat apare în fugă, roșu la față, zâmbind larg, iar părul roșu-auriu îi strălucește în soare. Sigur el e Gerald.

— Tu ești Beatrix, nu-i așa? Sigur tu ești, zice băiatul. Sunt convins.

— Da, răspunde fata, zâmbind în sfârșit, pentru că el are un accent nostim, e pistruiat tot și un băiat american autentic.

Nancy

După ce spală vasele, Nancy pregătește aluatul pentru brișele de dimineață, amestecând zahărul cu untul până se omogenizează. Casa devine încet tăcută. Ethan s-a retras la el în birou. William e la el în cameră. Până și Gerald pare să se fi potolit, deși, după ce făcuse baie și fusese pus în pat, fugise de trei ori înapoi, la parter. De obicei, pentru Nancy, acesta e momentul preferat al zilei, când totul e calm, când poate să fie singură, să facă prăjituri, să citească, să bea o cafea. Să respire.

Acum însă a venit rândul fetei să facă baie. Pe chei, Nancy fusese șocată de felul cum arăta, cu pielea așa de palidă, cu șosetele albe murdare, ascunse în ghetele butucănoase, cu ochii negri și vigilenți. Doamne sfinte, în ce se băgaseră? Oare cum i se par copilei toate astea? Să fii trimisă de acasă de una singură? Se întreabă ce fel de părinte poate să aleagă așa ceva, deși Nancy știe că nu are habar cum e să trăiești pe timp de război. Nici nu crede că ar putea; nu își imaginează cum ar fi să îi urce pe William sau pe Gerald pe un vapor, singuri. Și, Doamne, ce se va întâmpla dacă Statele Unite intră în războiul ăsta? În fiecare seară se roagă să nu se întâmple sau, dacă va fi să fie, ca băieții ei să fie încă prea tineri.

Cu aluatul gata pentru dimineață, Nancy scoate cutia pe care o ține în debaraua de pe holul din spate. Când se întorsese din Maine, săptămâna trecută, o adusesese de la sora ei de acasă și era plină de lucruri pentru fete: păpuși, cărți, servicii de ceai. Unele dintre ele fuseseră ale lui Nancy, când era mică; altele, cum ar fi păpușile

astea elegante, din porțelan, erau ale nepoatelor ei. Beatrix nu pare să fie genul căreia să îi placă păpușile; nici Nancy nu fusese așa. Scoate fiecare obiect și îl așază pe masa din bucătărie. Păpușile în miniatură ale mamei, cu rochițele lor victoriene. O ceașcă de ceai crăpată, despre care Nancy își amintește că făcuse odinioară parte dintr-un set. Cărțile *Katy Did*³, care fuseseră preferatele ei. Sunt însă vechi și jerpelite, cu pagini dezlipite din cotor, și Nancy nu e sigură dacă lui Beatrix o să-i placă. Practic, habar nu are cum e fata. Strânge la loc cutia și o îndeasă înapoi în debara. I se pare totul prea copilăresc pentru cineva care a trăit în război. Prima scrisoare pe care o primise de la părinții fetei o tulburase și nu o uitase: „Am găsit în odaia ei o colecție de articole din ziare despre gazul neurotoxic. Încercuise fraza aceasta: «Victimele vor deceda la două minute de la expunere.»”

Nancy pășește fără zgomot pe holul de la etaj. Ușa camerei de oaspeți e crăpată doar puțin. Cu genunchii strânși la piept, fata stă într-un colț și vorbește în fața unei fotografii înrămate.

— Tati, am reușit. Am ajuns.

Nancy face un pas înapoi și, lipită de perete, își șterge lacrimile cu șorțul.

3 Serie de cărți pentru copii, cu titlul generic *Katy Did* („Ce a făcut Katy”), semnate de Sarah Chauncey Woolsey, sub pseudonimul literar Susan Coolidge, în care sunt prezentate aventurile din America ale unei fete și ale familiei sale.